

INNOVÁCIÓS ÉS TECHNOLÓGIAI
MINISZTERIUM
PIACFELÜGYELETI ÉS UTASJOGI FŐOSZTÁLY
VASÚTI IGAZGATÁSI SZERV

**A katasztrófa-balesetekre vonatkozó fedezeti összeghatárok kiszámításához
alkalmazandó módszertan**

2016. augusztus 24-től

Érvénybe lépés: 2016. november 25.

A vasúti társaságok kötelező baleseti kárfedezeti képességének biztosításáról szóló 271/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 4. § (4) bekezdése és 11/A. §-a alapján

I. Minimális fedezetek

A Kormányrendelet 1. számú mellékletének 11. pontja:

„A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása

$$\text{PML} = \text{PML1} + \text{PML2}$$

ahol a

PML = Az a lehetséges legnagyobb személyi sérüléssel járó és dologi kár (forint), ami a tevékenység következtében maximumként bekövetkezhethet, függetlenül a vasúti baleset bekövetkezésének valószínűségétől,

PML1 = Az a lehetséges legnagyobb személyi sérüléssel járó kár (forint), ami a tevékenység következtében maximumként bekövetkezhethet. A személyi sérüléssel járó kár meghatározásához személyenként legalább 30 millió forint kárral, országos és elővárosi működési engedély kérelem, vagy bejelentés esetén 50 fő, helyi, városi működési engedély kérelem, vagy bejelentés esetén legalább 10 fő, térségi, kisvasúti, múzeumvasúti, iparvágányi és saját célú működési engedély, vagy bejelentés esetén legalább 1 fő károsulttal kell számolni,

PML2 = Az a lehetséges legnagyobb dologi kár (forint), ami a tevékenység következtében maximumként bekövetkezhethet. A dologi kár meghatározásánál figyelembe kell venni, hogy a vasúti baleset folytán megsérülhetnek különféle épületek, építmények (pl. híd, vasúti pálya és tartozékai, lakóházak, alagút, földcsere stb.).

A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának igazolásakor csak az általános vasúti balesetek fedezeti összeghatára fedezettel igazolt része feletti részt kell igazolni.”

A Kormányrendelet a fentiek szerint tehát meghatározza a katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatára (PML) egyik összetevőjének, a személyi sérüléssel járó károknak (PML1) a minimális értékét az engedélyek és bejelentések területi hatálya szerint:

PML1(min)

- Országos és elővárosi vasúti működési engedélyek és bejelentések 1.500.000.000 HUF (30.000.000 HUF/fő X 50 fő)
- Helyi és városi működési engedélyek, bejelentések 300.000.000 HUF (30.000.000 HUF/fő X 10 fő)
- Térségi, kisvasúti, múzeumvasúti, iparvágányi és saját célú működési engedélyek, bejelentések 30.000.000 HUF (30.000.000 HUF/fő X 1 fő)

A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatára (PML) másik összetevőjének, a dologi károknak (PML2) a minimális értékét a Kormányrendelet nem határozza meg. E módszertani útmutató alkalmazása során – a tapasztalati átlagok alapján – a PML2 minimális értéke $1/3 \cdot \text{PML1}$, azaz

PML2 (min)

- Országos és elővárosi vasúti működési engedélyek és bejelentések 500.000.000 HUF
- Helyi és városi működési engedélyek, bejelentések 100.000.000 HUF
- Térségi, kisvasúti, múzeumvasúti, iparvágányi és saját célú működési engedélyek, bejelentések 10.000.000 HUF

Ebből következően a katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának minimális értékei az alábbiak:

PML (min) = PML1 (min) + PML2 (min)

- Országos és elővárosi vasúti működési engedélyek és bejelentések 2.000.000.000 HUF
- Helyi és városi működési engedélyek, bejelentések 400.000.000 HUF
- Térségi, kisvasúti, múzeumvasúti, iparvágányi és saját célú működési engedélyek, bejelentések 40.000.000 HUF

II. Katasztrófa - balesetek fedezeti összeghatárának megállapítása

A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának megállapítása az általános vasúti baleseteknek a Kormányrendelet előírásai szerint meghatározott fedezeti összeghatárainak figyelembevételével.

A “katasztrófa” fogalmát a keletkezett kár forintban kifejezett mértékével határozzuk meg, vagyis egy meghatározott minimális összeg feletti kár esetén beszélünk katasztrófáról, és egyúttal az általános vasúti balesetek és a katasztrófa-balesetek fedezetül szolgáló rendszere egymásra épül, így egy önmagában koherens rendszer jön létre.

A katasztrófa-balesetek esetére vonatkozó biztosítás, vagy bankgarancia akkor válik érvényesíthetővé, ha a megállapított kárösszeg nagyobb a Kormányrendelet alapján a vasúttársaság számára megállapított általános vasúti kárfedezeti összegnél. Azaz a katasztrófa-balesetek esetén az általános balesetekre vonatkozó biztosíték mintegy “önrészként” működik, a katasztrófa esetére biztosított fedezet (biztosítás, bankgarancia) akkor vehető igénybe, ha a fedezet “első szintje”, az általános baleseti felelősségbiztosítás már kimerült.

Annak érdekében, hogy ne fordulhasson elő olyan helyzet, amikor a megállapított kárösszeg nagyobb az általános vasúti balesetekre megállapított fedezeti összeghatárnál – így ebben az esetben ez a fedezet elégtelen –, de nem éri el azt a minimális összeget, amely fölött az adott engedélyes vonatkozásában katasztrófáról beszélhetünk – vagyis a katasztrófa-baleset vagyoni biztosítéka még nem vehető igénybe –, ez utóbbi összeghatárnak meg kell egyeznie a Kormányrendeletben előírt általános vasúti balesetek vonatkozásában az adott vasúti társaságra irányadó fedezeti összeghatárral.

A katasztrófakárok esetére előírt fedezeti összeghatár ezek alapján a Kormányrendelet előírásai szerint az általános vasúti balesetek esetére számított fedezeti összeghatár meghatározott többszöröse, de legalább az I.pontban leírt minimum összeg (PML (min)):

$$\text{PML} = k \times \text{Áf}$$

ahol

PML = katasztrófa balesetek fedezeti összeghatára

Áf = általános vasúti balesetek fedezeti összeghatára a Kormányrendelet 1. mellékletének 1.-10. pontja szerint számítva működési engedélyenként, bejelentésenként

k = 2 országos és elővárosi vasúti működési engedély, bejelentése,

= 1,5 helyi, városi és térségi vasúti működési engedély, bejelentése,

= 1,3 múzeumvasúti, kisvasúti tevékenység bejelentése,

= 1,1 saját célú vasúti pályahálózaton, iparvágányon végzett vasúti tevékenység bejelentése esetén a katasztrófa-baleseti fedezeti összeghatár megállapításához.

Ha az így számított $PML < PML (min)$, akkor az adott esetben $PML (min)$ a katasztrófa-baleseti fedezeti összeghatár.

A számítási módszertan biztosítja, hogy

- valamennyi vasúti társaság saját teljesítményparaméterei alapján ki tudja számítani a rá irányadó fedezeti összeghatárt;
- az előírt összeghatár nagysága – összhangban a Kormányrendelettel – figyelembe veszi a tevékenység jellegét, nem csak a területi hatályát;
- a katasztrófa-balesetekre érvényes vagyoni biztosíték nagysága és igénybevételi lehetősége összhangban van az általános vasúti balesetekre nyújtott vagyoni biztosítékokkal.

A számítási módszertan összhangban van a Kormányrendelet 1. mellékletének 11. pontjában megadott összefüggéssel, miszerint

$$PML = PML1 + PML2,$$

vagyis a lehetséges legnagyobb kár a személyi sérülésből adódó károk és dologi károk összege.

A megadott minimális PML összegek garantálják, hogy a kárfedezeti biztosíték összege meg fogja haladni a személyi sérülésből adódó károknak a rendelet mellékletében megadott paraméterek szerinti értékét, vagyis igaz az az összefüggés, hogy

$$PML = k \times \acute{A}f > PML1$$

A Kormányrendelet paraméterei szerint meghatározott $PML1$ -nél (azaz országos és elővárosi; helyi, városi; és térségi, kisvasúti, múzeumvasúti, saját célú, iparvágányi, működési engedély, vagy bejelentés estén rendre 1.500 millió, 300 millió, 30 millió HUF) nagyobb összeget megkövetelni önkényes és megalapozatlan lenne, így ebben az egyenlőségben $PML1$ is konstansként szerepel. Ezek után az azonosságokat felhasználva látszik az az összefüggés, hogy

$$PML2 = (k \times \acute{A}f) - PML1$$

Vagyis a számított dologi kár összege is mindig egyértelműen meghatározható, és mindig teljesül a

$$PML = k \times \acute{A}f = PML1 + PML2$$

összefüggés.

III. Katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának meghatározása **működési engedély, bejelentés típusonként**

a Kormányrendelet 1. mellékletének pontjai szerint haladva, részletesebb bontásban:

1. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása országos és elővárosi vasúti személyszállítási működési engedély esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = 2 \times (s \times 3) / 40 \text{ HUF, azaz } (s \times 3) / 20 \text{ HUF}$$

de legalább 2.000 millió HUF,

ahol

s = Az EGT-államok területén vagy az adott elővárosi vasúti pályahálózaton megvalósuló, a tárgyévet követő évre tervezett összes utaskilométer.

2. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása országos és elővárosi vasúti árutovábbítási működési engedély esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = (8 \times a1 + 6 \times a2) / 50 \text{ HUF}$$

de legalább 2.000 millió HUF,

ahol

a1 = A tárgyévet követő évben az EGT-államok területén vagy az adott elővárosi vasúti pályahálózaton várhatóan megvalósuló veszélyes áru továbbítás összes árutonna-kilométer teljesítménye,

a2 = A tárgyévet követő évben az EGT-államok területén vagy az adott elővárosi vasúti pályahálózaton várhatóan megvalósuló nem veszélyes áru továbbítás összes árutonna-kilométer teljesítménye.

3. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása vontatási szolgáltatás nyújtására jogosító országos és elővárosi működési engedély esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = v \times 2.000.000 \text{ HUF}$$

de legalább 2.000 millió HUF,

ahol

v = Az EGT-államok területén vagy az adott elővárosi vasúti pályahálózaton, a tárgyévet követő évben várhatóan dolgozó vontató járművek száma.

4. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása országos és elővárosi vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó bejelentés esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = (600.000 \times p1 + 200.000 \times p2) / 3 \text{ HUF}$$

de legalább 2.000 millió HUF,

ahol

p1 = A vasúti társaság által működtetett teljes nyílt hozzáférésű vasúti pályahálózat építési hossza kilométerben a tárgyévet követő évben,

p2 = A vasúti társaság által működtetett teljes nyílt hozzáféréstől mentesített vasúti pályahálózat építési hossza kilométerben a tárgyévet követő évben.

5. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása térségi vasúti személyszállításra vonatkozó működési engedély esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = 0,6 \times st \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,

ahol

st = A tárgyévet követő évben tervezett összes utaskilométer teljesítmény.

6. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása kisvasút vagy múzeumvasút vasúti személyszállítási tevékenysége esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = 0,52 \times st \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,

ahol

st = A tárgyévet követő évben tervezett összes utaskilométer teljesítmény.

7. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása a kizárólag iparvágányon vagy a saját célú vasúti pályahálózaton végzett vasúti személyközlekedtetési tevékenység esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = 0,44 \times st \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,

ahol

st = A tárgyévet követő évben tervezett összes utaskilométer teljesítmény.

8. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása helyi és városi vasúti személyszállításra vonatkozó működési engedély esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = 1,5 \times sh / 100 \text{ HUF}$$

de legalább 400 millió HUF,

ahol

sh = A tárgyévet követő évben tervezett összes férőhely-kilométer teljesítmény.

9. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása térségi árutovábbításra vonatkozó működési engedély esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = 1,5/50 \times at \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,

ahol

at = A tárgyévet követő évben tervezett összes árutonna-kilométer teljesítmény.

10. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása helyi és városi árutovábbításra vonatkozó működési engedély esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = 1,5/50 \times at \text{ HUF}$$

de legalább 400 millió HUF,

ahol

at = A tárgyévet követő évben tervezett összes árutonna-kilométer teljesítmény.

11. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása kisvasút vagy múzeumvasút vasúti árutovábbítási tevékenysége esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = 1,3/50 \times at \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,

ahol

at = A tárgyévet követő évben tervezett összes árutonna-kilométer teljesítmény.

12. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása a kizárólag iparvágányon vagy a saját célú vasúti pályahálózaton végzett vasúti áruszállítási tevékenység esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = 1,1/50 \times at \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,

ahol

at = A tárgyévet követő évben tervezett összes árutonna-kilométer teljesítmény.

13. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása vontatási szolgáltatás nyújtására jogosító térségi működési engedély esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = vt \times 300.000 \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,

ahol

vt = a térségi vasúti pályahálózaton a tárgyévet követő évben várhatóan dolgozó vontató járművek száma.

14. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása vontatási szolgáltatás nyújtására jogosító helyi és városi működési engedély esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = vt \times 300.000 \text{ HUF}$$

de legalább 400 millió HUF,

ahol

vt = a helyi, városi vasúti pályahálózaton a tárgyévet követő évben várhatóan dolgozó vontató járművek száma.

15. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása a múzeumvasút vasúti vontatási szolgáltatása esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = vt \times 260.000 \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,

ahol

vt = a múzeumvasúti vasúti pályahálózaton a tárgyévet követő évben várhatóan dolgozó vontató járművek száma.

16. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása a kizárólag iparvágányon vagy a saját célú vasúti pályahálózaton végzett vasúti vontatási szolgáltatás esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = vt \times 220.000 \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,
ahol

vt = az iparvágányon vagy a saját célú vasúti pályahálózaton a tárgyévet követő évben várhatóan dolgozó vontató járművek száma.

17. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása térségi vasúti pályahálózat működtetése esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = pt \times 150.000 \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,
ahol

pt = A vasúti társaság által működtetett vasúti pályahálózat építési hossza kilométerben a tárgyévet követő évben.

18. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása a kisvasút, múzeumvasút vasúti pályahálózat-működtetési tevékenysége esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = pt \times 130.000 \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,
ahol

pt = A vasúti társaság által működtetett vasúti pályahálózat építési hossza kilométerben a tárgyévet követő évben.

19. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása az iparvágány vagy a saját célú vasúti pályahálózat működtetése esetén

$$PML = k \times \acute{A}f = pt \times 110.000 \text{ HUF}$$

de legalább 40 millió HUF,
ahol

pt = A vasúti társaság által működtetett vasúti pályahálózat építési hossza kilométerben a tárgyévet követő évben.

20. A katasztrófa-balesetek fedezeti összeghatárának számítása helyi vagy városi vasúti pályahálózat működtetésére vonatkozó bejelentés esetén

$$\text{PML} = k \times \text{Áf} = (\text{ph1} \times 3.000.000 + \text{ph2} \times 750.000) \text{ HUF}$$

de legalább 400 millió HUF,

ahol

ph1 = A helyi vagy városi vasúti pályahálózaton a villamos vontatásra alkalmas vasúti pályahálózat építési hossza,

ph2 = A helyi vagy városi vasúti pályahálózaton a villamos vontatásra nem alkalmas vasúti pályahálózat építési hossza.

Budapest, 2018. augusztus 06.